

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

1 Загальні відомості про навчальну дисципліну і викладача:

Спеціальність	051 Економіка
Освітньо-наукова програма	Економіка
Освітній ступінь	Доктор філософії з економіки
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Рік, семестр вивчення	2 рік, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 18 год.
	Практичні / семінарські – 18 год.
	Самостійна робота – 34 год.
Вид індивідуального завдання	реферат
Форма підсумкового контролю	залік
Кафедра (назва, № кабінету, корпоративна e-mail)	Кафедра менеджменту і адміністрування kaf-ma@suem.edu.ua
Дні занять	Відповідно до розкладу
Консультації	Відповідно до графіку консультацій
Викладач (ППП, науковий ступінь, вчене звання):	Чудаєва Ія Борисівна, д.е.н., професор
Профіль викладача: Google Scholar: ORCID:	Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=CpkgVEMAAAAJ&hl=uk ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7759-2372
Контактні дані (телефон, e-mail)	chudaeva@suem.edu.ua

2 Опис навчальної дисципліни:

Анотація:	Дисципліна спрямована на розкриття особливостей науково-дослідної роботи як набуття та примноження знань та основи для продуктивного соціально-економічного розвитку суспільства, а також формування сучасного вченого на засадах доброчесності.
Мета та завдання:	<p>Мета: формування знань з методології досліджень, типології методів наукового пізнання, розкриття основних способів і прийомів теоретичного й емпіричного рівнів дослідження, технології їх практичного використання у науковій діяльності здобувачів наукового ступеня доктора філософії.</p> <p>Завдання: теоретична підготовка здобувачів третього рівня вищої освіти, оволодіння методологією, теоретичними і практичними методами наукового дослідження, підготовка з питань оптимальної організації процесу наукового дослідження, ефективного застосування теоретичних та практичних методів наукового дослідження, розробки етапів та форм процесу наукового дослідження, оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження.</p>
Мета орієнтована на формування у здобувачів таких компетентностей:	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК06. Здатність до здобуття глибинних знань з економіки, засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану знань з економіки, оволодіння термінологією з сучасного наукового досвіду.</p> <p>СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.</p> <p>СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних текстів з економіки.</p>
Результати навчання (відповідно до освітньо-наукової програми):	РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

	<p>РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p> <p>РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p>
<p>Очікувані результати навчання:</p>	<p>Вивчивши курс аспірант повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст основних категорій у галузі наукової діяльності; - стан наукової діяльності в Україні та за кордоном; - особливості проведення наукового дослідження; - методики дослідження, їх зміст і принципи розробки; - етапи та форми процесу наукового дослідження; - методологію сучасного наукового дослідження; - інформаційне забезпечення процесу наукового дослідження; - загальні вимоги до оформлення наукового дослідження. <p>Вивчивши курс аспірант повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтовувати наукову проблему; - розробляти методику та план наукового дослідження; - добирати інформаційні джерела наукових досліджень; - оформляти результати наукових досліджень; - організувати процес наукового дослідження; - вибирати об'єкти наукового дослідження; - застосовувати теоретичні та емпіричні методи дослідження; - планувати науково-дослідні роботи; - розробити змісту та структуру процесу наукового дослідження; - формувати та обґрунтовувати наукові гіпотези; - володіти традиційними та сучасними інноваційними методами проведення досліджень; - оформляти результати наукових досліджень та впроваджувати їх у практику; - визначати економічну ефективність наукових досліджень; -здійснювати апробацію результатів наукових досліджень.

3 Перелік тем:

Змістовий модуль 1. Методологія та методи наукового дослідження

Тема 1. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження

Поняття процесу наукового дослідження, його рівні, структура, класифікація та основні етапи здійснення. Основні етапи наукового дослідження і логіка їх пізнавального циклу. Наука в системі суспільства. Відмінність наукового пізнання від звичайного, художнього та інших способів пізнання дійсності. Головні ознаки наукового пізнання. Рівні наукового дослідження: емпіричний і теоретичний; їх відмінність за предметом, методами і формами наукового знання. Класифікація наукових досліджень.

Обґрунтування проблеми наукового дослідження. Виявлення, формування і постановка наукової проблеми як однієї з форм наукового знання. Практичні та теоретичні причини, що зумовлюють постановку проблеми. Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми.

Об'єкт і предмет наукового дослідження, однозначність їх трактування. Поняття об'єкта та предмета наукового дослідження. Методологічні засади трактування предмета наукового дослідження.

Вибір емпіричної бази наукового дослідження. Поняття про емпіричні та теоретичні рівні наукового дослідження. Методи нагромадження емпіричного матеріалу та вираження його в різних формах емпіричного знання. Методи спостереження, вимірювання, опису, експерименту та їх роль у дослідженні.

Тема 2. Поняття та базові характеристики методів наукових досліджень

Сутність категорії «метод». Класифікація методів наукових досліджень: загальні, загальнонаукові та специфічні методи. Методи емпіричного, теоретичного та метатеоретичного рівнів. Аксиоматичний, гіпотетичний методи, формалізація, абстрагування, виокремлення, сходження від абстрактного до конкретного, історичний метод. Методи аналізу, синтезу, індукції, дедукції, аналогії. Герменевтичний метод і системний метод.

Обґрунтування вибору методу наукового дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Визначення мети та завдання дослідження. Ступінь практичної апробації методів і методик наукового дослідження. Взаємодоповнення або взаємозв'язок різних методів. Умови дослідження. Можливості і обмеження різних методів з огляду на їх точність і надійність.

Тема 3. Методи емпіричних досліджень

Методи теоретичного узагальнення емпіричного матеріалу та вираження його в різних формах теоретичного знання. Конкретно-наукові (емпіричні) методи наукового пізнання. Універсальні та специфічні методи. Етапи розробки та проведення спостереження, опису, порівняння, вимірювання, анкетування, тестування, експерименту, моделювання, класифікація та інших універсальних методів.

Тема 4. Економіко-статистичний аналіз

Зміст економіко-статистичного аналізу. Основні інструменти та послідовність здійснення економіко-статистичного аналізу. Форми вихідної інформації та якісні оцінки результатів дослідження. Особливості застосування економіко-статистичного аналізу залежно від предметної області дослідження: вертикальний (структурний) аналіз; моделювання факторного зв'язку; економіко-математичне моделювання.

Тема 5. Наукове прогнозування як метод дослідження

Сутність та типологія прогнозів і методів прогнозування. Предмет та поняття науки прогностики: методологія, прийом, метод, методика, спосіб та система прогнозування, прогнозна модель. Об'єкт, предмет, принципи та функції економічного прогнозування. Стадії наукового аналізу при розробці прогнозів. Етапи і технології прогнозування.

Тема 6. Планування як функція прогнозування

Сутність та види планування. Стратегічне, тактичне та оперативне прогнозування. Принципи, завдання і послідовність здійснення плану. Методи планування та особливості їх практичного застосування: економіко-статистичні, економіко-математичні, факторно-аналітичний, прямих розрахунків, програмно-цільовий, балансовий, експериментальний та ін.

Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення наукового дослідження**Тема 7.** Загальні підходи та принципи формування інформаційного забезпечення наукового дослідження

Інформаційне забезпечення наукового дослідження. Поняття «наукова інформація» та її функції. Властивості інформації. Прагматичний, семантичний та синтаксичний аспекти інформації. Основні ознаки наукової інформації. Інформаційні ресурси наукового дослідження. Види наукової інформації. Інформаційні ресурси і технології в науковому дослідженні. Сутність категорій «інформаційні ресурси» та «інформаційні технології». Властивості інформаційних технологій.

Підходи та принципи формування інформаційного забезпечення наукового дослідження. Цілі науково-інформаційної діяльності. Послідовність вивчення літературних джерел і збору матеріалів. Цінність інформації.

Тема 8. Методика збору наукової інформації

Характеристика та класифікація наукових літературних джерел. Види наукових літературних джерел.

Обробка наукових літературних джерел. Некоректне використання наукових літературних джерел. Ознаки плагіату. Пряме та непряме цитування. Наукова дискусія як складова творчого процесу в науковому дослідженні. Теоретична та емпірична функції дискусії. Формування положень наукової новизни. Нові наукові положення та нові прикладні рекомендації.

Тема 9. Методи аналізу і обробки первинної статистичної інформації

Поняття статистичного спостереження, його основні форми та види. Статистична звітність і спеціальні статистичні обстеження та переписи. Суцільні та несуцільні статистичні спостереження. Обробка результатів статистичних спостережень. Типологічні, структурні та аналітичні групування. Формування статистичних таблиць. Правила складання статистичних таблиць.

Змістовий модуль 3. Організація наукового дослідження**Тема 10.** Зміст та структура кандидатської дисертації

Поняття наукової роботи особливості її структури, змісту і вимог відповідно до рівня наукового дослідження.

Обґрунтування теми наукової роботи, порядок її затвердження.

План наукової роботи: основні вимоги, структура, порядок затвердження. Планування науково-дослідної роботи. Складання індивідуального плану роботи.

Розроблення календарного плану виконання наукової роботи. Розроблення плану впровадження результатів наукових досліджень.

Тема 11. Оформлення результатів наукових досліджень

Основні прийоми наукових узагальнень, формування висновків і рекомендацій за результатами досліджень. Особливості прийомів наукових узагальнень: універсалізації, ідеалізації, концептуалізації, синтезу та індукції. Формування висновків та їх відповідності завданням дослідження. Наукова стаття як форма апробації наукового дослідження. Архітектоніка наукової статті та її структурні елементи. Розробка основних складових наукової статті.

Тема 12. Впровадження результатів наукових досліджень у практику

Впровадження результатів завершених досліджень та розрахунок їх ефективності. Продукція наукових досліджень: теоретичні й науково-методологічні положення, методики, рекомендації. Кінцеві результати НДР, місце і форми їх застосування. Порядок впровадження результатів НДР у практичну діяльність підприємств.

Ефективність результатів наукових досліджень та її критерії. Економічна, науково-технічна, соціальна ефективність. Розрахунок економічної ефективності наукових досліджень.

4 Тематика і плани лекцій

№ з/п	Назва теми	План лекції	Обсяг у годинах
1	Основні етапи та форми процесу наукового дослідження	<p>1. Поняття процесу наукового дослідження, його рівні, структура, класифікація та основні етапи здійснення. Основні етапи наукового дослідження і логіка їх пізнавального циклу.</p> <p>2. Наука в системі суспільства. Відмінність наукового пізнання від звичайного, художнього та інших способів пізнання дійсності. Головні ознаки наукового пізнання.</p> <p>3. Рівні наукового дослідження: емпіричний і теоретичний; їх відмінність за предметом, методами і формами наукового знання. Класифікація наукових досліджень.</p> <p>4. Обґрунтування проблеми наукового дослідження. Виявлення, формування і постановка наукової проблеми як однієї з форм наукового знання. Практичні та теоретичні причини, що зумовлюють постановку проблеми. Сутність, характер і шляхи вирішення наукової проблеми.</p> <p>5. Об'єкт і предмет наукового дослідження, однозначність їх трактування. Поняття об'єкта та предмета наукового дослідження.</p>	1
2	Поняття та базові характеристики методів наукових досліджень	<p>1. Сутність категорії «метод». Класифікація методів наукових досліджень: загальні, загальнонаукові та специфічні методи. Методи емпіричного, теоретичного та метатеоретичного рівнів.</p> <p>2. Аксиоматичний, гіпотетичний методи, формалізація, абстрагування, виокремлення, сходження від абстрактного до конкретного, історичний метод.</p>	1

		<p>3. Методи аналізу, синтезу, індукції, дедукції, аналогії. Герменевтичний метод і системний метод.</p> <p>4. Обґрунтування вибору методу наукового дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Визначення мети та завдання дослідження. Ступінь практичної апробації методів і методик наукового дослідження.</p>	
3	Методи емпіричних досліджень	<p>1. Методи теоретичного узагальнення емпіричного матеріалу та вираження його в різних формах теоретичного знання.</p> <p>2. Конкретно-наукові (емпіричні) методи наукового пізнання. Універсальні та специфічні методи.</p> <p>3. Етапи розробки та проведення спостереження, опису, порівняння, вимірювання, анкетування, тестування, експерименту, моделювання, класифікація та інших універсальних методів.</p>	1
4	Економіко-статистичний аналіз	<p>1. Зміст економіко-статистичного аналізу. Основні інструменти та послідовність здійснення економіко-статистичного аналізу.</p> <p>2. Форми вихідної інформації та якісні оцінки результатів дослідження.</p> <p>3. Особливості застосування економіко-статистичного аналізу залежно від предметної області дослідження: вертикальний (структурний) аналіз; моделювання факторного зв'язку; економіко-математичне моделювання.</p>	1
5	Наукове прогнозування як метод дослідження	<p>1. Сутність та типологія прогнозів і методів прогнозування. Предмет та поняття науки прогностики: методологія, прийом, метод, методика, спосіб та система прогнозування, прогнозна модель.</p> <p>2. Об'єкт, предмет, принципи та функції економічного прогнозування.</p> <p>3. Стадії наукового аналізу при розробці прогнозів. Етапи і технології прогнозування.</p>	1
6	Планування як функція прогнозування	<p>1. Сутність та види планування. Стратегічне, тактичне та оперативне прогнозування. Принципи, завдання і послідовність здійснення плану.</p> <p>2. Методи планування та особливості їх практичного застосування: економіко-статистичні, економіко-математичні, факторно-аналітичний, прямих розрахунків, програмно-цільовий, балансовий, експериментальний та ін.</p>	1
7	Загальні підходи та принципи формування інформаційного забезпечення наукового дослідження	<p>1. Інформаційне забезпечення наукового дослідження. Поняття «наукова інформація» та її функції. Властивості інформації. Прагматичний, семантичний та синтаксичний аспекти інформації.</p> <p>2. Основні ознаки наукової інформації. Інформаційні ресурси наукового дослідження. Види наукової інформації. Інформаційні ресурси і технології в науковому дослідженні. Сутність категорій «інформаційні ресурси» та «інформаційні технології». Властивості інформаційних технологій.</p> <p>3. Підходи та принципи формування інформаційного забезпечення наукового дослідження. Цілі науково-інформаційної діяльності. Послідовність вивчення</p>	2

		літературних джерел і збору матеріалів. Цінність інформації.	
8	Методика збору наукової інформації	1. Характеристика та класифікація наукових літературних джерел. Види наукових літературних джерел. 2. Обробка наукових літературних джерел. Некоректне використання наукових літературних джерел. Ознаки плагіату. Пряме та непряме цитування. 3. Наукова дискусія як складова творчого процесу в науковому дослідженні. Теоретична та емпірична функції дискусії. 4. Формування положень наукової новизни. Нові наукові положення та нові прикладні рекомендації.	2
9	Методи аналізу і обробки первинної статистичної інформації	1. Поняття статистичного спостереження, його основні форми та види. Статистична звітність і спеціальні статистичні обстеження та переписи. Суцільні та несучільні статистичні спостереження. 2. Обробка результатів статистичних спостережень. Типологічні, структурні та аналітичні групування. Формування статистичних таблиць. Правила складання статистичних таблиць.	2
10	Зміст та структура кандидатської дисертації	1. Поняття наукової роботи особливості її структури, змісту і вимог відповідно до рівня наукового дослідження. 2. Обґрунтування теми наукової роботи, порядок її затвердження. 3. План наукової роботи: основні вимоги, структура, порядок затвердження. Планування науково-дослідної роботи. Складання індивідуального плану роботи. Розроблення календарного плану виконання наукової роботи. Розроблення плану впровадження результатів наукових досліджень.	2
11	Оформлення результатів наукових досліджень	1. Основні прийоми наукових узагальнень, формування висновків і рекомендацій за результатами досліджень. Особливості прийомів наукових узагальнень: універсалізації, ідеалізації, концептуалізації, синтезу та індукції. Формування висновків та їх відповідності завданням дослідження. 2. Наукова стаття як форма апробації наукового дослідження. Архітектоніка наукової статті та її структурні елементи. Розробка основних складових наукової статті.	2
12	Впровадження результатів наукових досліджень у практику	1. Впровадження результатів завершених досліджень та розрахунок їх ефективності. Продукція наукових досліджень: теоретичні й науково-методологічні положення, методики, рекомендації. Кінцеві результати НДР, місце і форми їх застосування. Порядок впровадження результатів НДР у практичну діяльність підприємств. 2. Ефективність результатів наукових досліджень та її критерії. Економічна, науково-технічна, соціальна ефективність. Розрахунок економічної ефективності наукових досліджень.	2
Усього годин			18

5 Тематика семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми заняття	Обсяг у годинах
Змістовий модуль 1. Методологія та методи наукового дослідження		6
1	Основні етапи та форми процесу наукового дослідження	1
2	Поняття та базові характеристики методів наукових досліджень	1
3	Методи емпіричних досліджень	1
4	Економіко-статистичний аналіз	1
5	Наукове прогнозування як метод дослідження	1
6	Планування як функція прогнозування	1
Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення наукового дослідження		6
1	Загальні підходи та принципи формування інформаційного забезпечення наукового дослідження	2
2	Методика збору наукової інформації	2
3	Методи аналізу і обробки первинної статистичної інформації	2
Змістовий модуль 3. Організація наукового дослідження		6
1	Зміст та структура кандидатської дисертації	2
2	Оформлення результатів наукових досліджень	2
3	Впровадження результатів наукових досліджень у практику	2
Усього годин		18

6 Самостійна робота здобувача

№ з/п	Назва теми СРС	Обсяг у годинах
1	Основні етапи та форми процесу наукового дослідження	3
2	Поняття та базові характеристики методів наукових досліджень	3
3	Методи емпіричних досліджень	3
4	Економіко-статистичний аналіз	3
5	Наукове прогнозування як метод дослідження	3
6	Планування як функція прогнозування	3
Змістовий модуль 1. Методологія та методи наукового дослідження		18
1	Загальні підходи та принципи формування інформаційного забезпечення наукового дослідження	2
2	Методика збору наукової інформації	2
3	Методи аналізу і обробки первинної статистичної інформації	2
Змістовий модуль 2. Інформаційне забезпечення наукового дослідження		6
1	Зміст та структура кандидатської дисертації	4
2	Оформлення результатів наукових досліджень	4
3	Впровадження результатів наукових досліджень у практику	2
Змістовий модуль 3. Організація наукового дослідження		10
Усього годин		34

7 Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ)

Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання передбачає підготовку реферату.

Теми рефератів

1. Специфіка пізнавального ставлення людини до світу.
2. Поняття гносеології та її місце в системі філософського знання.
3. Особливості пізнання природної соціокультурної й духовної сфер.
4. Проблема пізнання світу.
5. Агностицизм і його основні різновиди.
6. Проблеми наукового пізнання у філософії XVIII-XIX ст.
7. Класична наука і філософська епістемологічна рефлексія.
8. Неопозитивістська концепція пізнання (Мах, Авенаріус).
9. Прагматична пізнавальна концепція (Ч. Пірс, У. Дžeme, Дж. Дьюї).
10. Проблеми теорії пізнання у філософії неотомізму (Веттер, Марітен).
11. Феноменологія Гуссерля.
12. Філософія і методологія соціальних наук.
13. Наукова дискусія як складова творчого процесу в науковому дослідженні.
14. Теоретична та емпірична функції дискусії.
15. Формування положень наукової новизни.
16. Нові наукові положення та нові прикладні рекомендації.
17. Особливості прийомів наукових узагальнень: універсалізації, ідеалізації, концептуалізації, синтезу та індукції.
18. Формування висновків та їх відповідності завданням дослідження.
19. Наукова стаття як форма апробації наукового дослідження.
20. Особливості застосування економіко-статистичного аналізу залежно від предметної області дослідження: вертикальний (структурний) аналіз; моделювання факторного зв'язку; економіко-математичне моделювання.

8 Перелік запитань для підготовки до підсумкового контролю (залік)

1. Поняття процесу наукового дослідження, його рівні, структура, класифікація та основні етапи здійснення.
2. Рівні та класифікація наукових досліджень.
3. Обґрунтування проблеми наукового дослідження.
4. Обґрунтування об'єкту та предмету наукового дослідження.
5. Вибір емпіричної бази наукового дослідження.
6. Сутність та класифікація методів наукових досліджень.
7. Обґрунтування вибору методу наукового дослідження.
8. Об'єкт і предмет дослідження.
9. Визначення мети та завдання дослідження.
10. Ступінь практичної апробації методів та методик.
11. Універсальні методи наукового пізнання.
12. Специфічні методи наукового пізнання.
13. Етапи розробки та проведення методів наукового дослідження.
14. Зміст та основні інструменти економіко-статистичного аналізу.
15. Послідовність здійснення та особливості застосування економіко-статистичного аналізу
16. Сутність та типологія прогнозів і методів прогнозування.
17. Об'єкт, предмет, принципи та функції економічного прогнозування.
18. Етапи і технології прогнозування.

19. Сутність та види планування.
20. Принципи, завдання і послідовність здійснення планування.
21. Методи планування та особливості їх практичного застосування.
22. Поняття «наукова інформація» та її функції.
23. Основні ознаки наукової інформації.
24. Характеристика та класифікація наукових літературних джерел.
25. Некоректне використання наукових літературних джерел. Ознаки плагіату.
26. Наукова дискусія як складова творчого процесу в науковому дослідженні.
27. Формування положень наукової новизни.
28. Поняття статистичного спостереження, його основні форми та види.
29. Обробка результатів статистичних спостережень.
30. Формування статистичних таблиць.
31. Поняття кваліфікаційної наукової роботи особливості її структури, змісту і вимог відповідно до рівня наукового дослідження.
32. Обґрунтування теми наукової роботи, порядок її затвердження.
33. План наукової роботи: основні вимоги, структура, порядок затвердження.
34. Особливості прийомів наукових узагальнень.
35. Формування висновків та їх відповідності завданням дослідження.
36. Архітектура наукової статті та її структурні елементи.
37. Впровадження результатів завершених досліджень та розрахунок їх ефективності.
38. Кінцеві результати НДР, місце і форми їх застосування.
39. Порядок впровадження результатів НДР у практичну діяльність підприємств.
40. Розрахунок економічної ефективності наукових досліджень.

9 Рекомендовані джерела інформації

1. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. URL: http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/15073/1/NACH_POS_Metod_ta_orh_nauk_dosl.PDF.
2. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49231/1/Methodolohiia_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen_2022.pdf.
3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf.
4. Конспект лекцій з курсу “Методика виконання дисертаційної роботи (PhD Thesis Prospectus)” для здобувачів наукового ступеня доктора філософії [укладач: І. Я. Омецінська]. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 80 с. URL: <http://dSPACE.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38438/1/napbsannja%20dusertazii.pdf>.
5. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. М. Сінчук, Т. М. Берідзе, М. Л. Барановська, О. В. Данілін, Д. О. Кальмус. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,88 Мбайт). Кременчук : ПП Щербатих О. В., 2022. 196 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/47228/1/OND-2022.pdf>.
6. Кузьмін О. Є., Новаківський І. І. Економіко-математичні методи і моделі у науково-дослідних роботах : Навчальний посібник [за заг. ред. О. Є. Кузьміна]. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 284 с.

10 Оцінювання результатів навчання

Схема розподілу балів:

Залік	70 балів (поточний контроль)	30 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)	
-------	---------------------------------	---	--

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

Залік	45 балів (поточний контроль)	15 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)	
-------	------------------------------	---	--

Система оцінювання результатів навчання:

- 1) Максимальна кількість балів, які студент може здобути протягом семестру – 100.
- 2) Допустимий пороговий рівень для отримання заліку – 60 балів.
- 3) Оцінювання роботи на семінарських (практичних), лабораторних заняттях, самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5».

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни:

Поточний контроль: МАХ = 70 балів МІН пороговий рівень = 45 балів	Доповіді на семінарських заняттях
	Усне опитування
	Письмові роботи з засвоєння тем курсу
	Виконання завдань самостійної роботи
Виконання індивідуальних завдань: МАХ = 30 балів МІН пороговий рівень = 15 балів	Реферат
Разом:	МАХ = 100 балів МІН пороговий рівень = 60 бал

Шкала оцінювання результатів навчання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11 Політика курсу

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Здобувачі повинні мати активовану пошту.

Обов'язком здобувача є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки та відвідування, перегляд інформації в Viber, Телеграм-каналах групи.

Усі письмові запитання здобувача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на електронну пошту кафедри або електронну пошту викладача.

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі мають відвідувати лекційні й практичні (семінарські) заняття. Відсутність здобувача на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у заходах, що сприяють розвитку здобувачів і поліпшенню іміджу університету.

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Здобувачі, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.